

Emnerapport for RUS111 – Russisk grammatikk og skriftleg russisk (1) våren 2017

Nivå: Bachelor

Omfang: 15 studiepoeng

Undervisere: Elena Lomova (forelesninger grunnbok og grammatikk, grammatiske øvelser, fredagstimene med øvelser og sang), Lillian Helle (oversettelser fra grunnboka), Brita Lotsberg Bryn (oversettelser), Margje Post (emneansvarlig, grammatikkforelesninger), Stehn Aztlan Mortensen (to grammatikkforelesninger), Benedikte Fjellanger Vardøy (en oversettelse)

Undervisningsspråk: Norsk og russisk/engelsk (i timene med Elena Lomova)

Mål og innhold

“RUS111 er sett saman av Russisk grammatikk (1) og Skriftleg russisk (1). Emnet skal gje oversikt over russisk lydlære, formlære og syntaks og øva studentane opp i skriftleg russisk. Kurset skal danna eit grunnlag og vekke interessa for vidare utforsking og bruk av russisk språk.”

Læringsutbyte/resultat

“Etter å ha fullført emnet skal studentane

- ha kunnskapar og dugleik i teoretisk russisk grammatikk med hovudvekt på morfologi og syntaks.
- ha utdjupa innsikt i det russiske lydsystemet.
- ha aktivisert og auka ordforrådet sitt og dugleiken i praktisk grammatikk og språkbruk.
- vera i stand til å omsetja enkle tekstar frå norsk til russisk, skriva samandrag og korte sjølvstendige tekstar (brev, stilar og liknande).”

Nylig ble følgende læringsutbytte lagt til:

- kan nytta russisk i digitale medium.

Undervisning og omfang

Emnebeskrivelsen sier at “Undervisninga i Russisk grammatikk går over eit heilt semester med 4 timar i veka. Undervisningsforma vil vera førelesingar og øvingar.

Undervisninga i Skriftleg russisk går også over eit heilt semester med 2 timar undervisning i veka. Undervisningsforma vil vera gjennomgang av skriftlege arbeid og øvingar.”

I praksis var det litt mer komplisert:

- 1) 4 timer grammatikk gjennom hele semesteret (12 uker). Som i 2015 og 2016 gikk de første 6 ukene til gjennomgang og oppsummering av grunnboka. De ble for første gang gitt forelesninger i dette emnet av språkpedagog Elena Lomova;
- 2) En ekstra dobbeltime i uka, som stort sett ble brukt til oversettelse (11 uker). Den første dobbelttimen ble brukt til å gi informasjon om emnene (siden vi for første gang ikke hadde orienteringsmøter) og til gjennomgang av skriftlig eksamen i RUS100, der studentene fikk innsyn i besvarelsene sine. I tidligere år har vi hatt færre dobbelttimer til oversettelse ved semestertstart, men i år ble de satt opp igjen for å ha en norskspråklig lærer i tillegg til Elena Lomova i de første ukene;
- 3) I tillegg hadde Elena Lomova en dobbeltime på fredager, som ble brukt til øvelser og musikkbasert fonetikk (10 uker). Den ble i år lagt under emnet RUS111.

En ukes tid før eksamen ble det satt opp en spørretime, som ble godt besøkt.

Obligatoriske arbeidskrav

Det blir krevd obligatorisk oppmøte “til minst 70% av undervisninga. Det vert også kravd at studentane leverer minst 70 % av dei skriftlege innleveringsarbeida for å kunna avleggja eksamen.”

Vurderingsformer

“Ein skriftleg skuleeksamen på 6 timar som omfattar både russisk grammatikk og skriftleg russisk (ei skriftleg omsetjing frå norsk til russisk), vert avvikla i slutten av vårsemesteret. Svara på grammatikkoppgåvene skal skrivast på norsk. Ved samanrekning av samla karakter for dei to eksamensdelane tel grammatikk 40 % og omsetjing 60 %. Studenten må ha ståkarakter i begge eksamensdelane.”

Pensum

- 1) Leksjon 13–21 i læreverket *Свидание в Петербурге – Møde i Petersburg* (lærebog + øvebog). København: Gyldendal.
- 2) Et utvalg kapitler fra Annie Christensen, *Russisk Grammatik*, Akademisk Forlag, med tilhørende øvelser fra Annie Christensen & Galina Starikova, *Russisk Øvebog*.
- 3) Utvalgte øvelser fra Trond Gunnar Nordenstam (2015), *Azbuka 1. Lærebok i russisk*. Fagbokforlaget.
- 4) Nytt på litteraturlista er Valerij Berkov (2003), *Stor norsk-russisk ordbok*.
- 5) Ellers heftet med seks oppgaver i skriftlig russisk og øvrig materiale som ble distribuert av lærerne. I år var det ingen fritekster blant oppgavene. Det ble delt ut/lagt ut tre støtteark til grammatiske tema og Elena Lomova delte også ut ekstra øvelser fra diverse kilder.

Tore Nessets *Russiskstudentens beste venn: Elementær innføring i kasuslære* var anbefalt.

I de første 6 ukene (uke 3-8) ble de resterende kapitlene fra læreverket *Møde i Petersburg* gjennomgått. I andre halvdel (fra uke 10) var grammatikktimene basert på Christensens *Russisk grammatik*, supplert med tilhørende øvelser fra *Øvebog* og fra Nordenstams *Azbuka*, og et par støtteark. Temaene fra Christensen var de samme som i 2016, nemlig kasus, substantivbøyning, tidsuttrykk og ordstilling. I tillegg kom forelesninger om forholdet mellom skrift og tale, setningsanalyse og morfologi.

Som obligatoriske arbeidskrav til skriftlig russisk skulle studentene levere minst 70% av alle oversettelsene (minst 8 av 12, av disse minst 4 av 6 oversettelser fra heftet). Minst én skulle leveres elektronisk.

Studenttall: Litt over 20 aktive studenter i begynnelsen av semesteret. Av disse var 20 studenter påmeldt til eksamen. 16 studenter tok eksamen og 15 fikk ståkarakter.

Studentevaluering

Evalueringsskjemaet ble delt ut i den siste undervisningstimen, og 10 studenter svarte på skjemaet. Under spørretimen ble noen av spørsmålene fra evalueringa diskutert muntlig.

Grammatikk

Nesten alle mener at mengden undervisning i grammatikk er «passe» (8 studenter); 2 mente det var «for mye».

På spørsmålet om de forbereder seg til grammatikkforelesningene, svarte 4 studenter «ja, stort sett», 3 svarte «i blant» og 2 svarte «nei, vanligvis ikke». Det er en merkbar endring siden

2014, da ingen krysset av for «ja, stort sett», mens 10 av 11 svarte «i blant» og det var en student vanligvis ikke forberedte seg.

På spørsmålet om i hvilken grad de hadde hatt utbytte av undervisninga svarte en student «i svært stor grad», 7 «i stor grad» og 1 «i noen grad».

Studentene var fornøyde til svært fornøyde med forelesningene, også fornøyd med bruken av studentportalen (men en student bemerket at studentportalen i seg selv er uoversiktlig) og med bruken av støtteark og fillageret. En student mente det var for mange handouts.

I år spurte vi om det har vært problematisk at Elena Lomova, som hadde hovedansvaret for gjennomgangen av grunnboka og deler av grammatikkforelesningene, behersker norsk i liten grad. 7 av 10 svarer «nei» og bare to mener at det noen ganger var vanskelig. Det blir også bemerket at det er bra at hun kan så lite norsk, slik at man blir nødt til å øve seg til å øve seg i å høre og forstå russisk. Opptil flere bemerket at de mener at hun er en inspirerende lærer og dyktig pedagog.

Kurset har hatt seks forelesere. Studentene mener samarbeidet har fungert greit (9 av 9 svar).

Fredagstimene med språkpedagogen, som består av en blanding av fonetikk, sang, dikt (musikkbasert fonetikk) og grammatiske oppgaver, falt i smak i ulik grad. 4 studenter var veldig fornøyd («sang var utmerket», «bra med avkobling»), mens 2 krysset av på B (på en skala fra A til F), 2 for C og en for D.

Pensum

Studentene er stort sett fornøyd med grunnboka *Møde i Petersborg*, men to uttrykker misnøye med klager over at den er på dansk. En er kritisk til at forklaringene er litt opphakkert og at boka er noe gammeldags.

De er også fornøyd med Christensens grammatikk og *Azbuka 1*, men en er misfornøyd med at Christensen er dyr og umulig å få tak i andre steder enn på Akademika.

Alle mener at undervisninga har fungert godt i forhold til pensum.

På et åpent spørsmål om de grammatiske emnene som ble gjennomgått, svarte bare en student, som ønsket at aspekt skulle kommet tidligere på pensum.

Skriftlig russisk

Alle 10 synes det var en passe kombinasjon av vanskelige og lettere tekster; en legger til at det var mange vanskelige tekster, men at det er en bra øvelse.

9 av de 10 studentene har hatt stort eller svært stort faglig utbytte av undervisningen i skriftlig russisk (den siste studenten hadde gode forkunnskaper og fikk fritak fra undervisningen).

9 av 10 mener også at gjennomgangen av tekstene gikk passe fort. De er fornøyd med undervisningsformen, men en påpeker at det var litt mange gjentakelser.

Obligatorisk oppmøte

Fire studenter mener at kravet om 70% oppmøte har hatt innflytelse på hvor mange ganger de har møtt opp; tre mener det ikke hadde noe å si.

Tidsbruk

På spørsmålet om hvor mange timer i uka studentene bruker på RUS111 totalt – det vil si selvstudier, forelesning og annen undervisning (utenom muntligtimene, som ligger under

RUS112) – svarte 5 studenter 10 timer eller mindre, 4 studenter mellom 10–16 timer og 1 student 17-20 timer.

Ikke evaluert:

I evalueringsskjemaet ble det ikke spurt om arbeidsmengden stod i forhold til antall studiepoeng (15 ECTS). Det kan vi legge til neste år.

Totalvurdering

Som totalvurdering av emnet RUS111 på en karakterskala fra A til F vurderte 3 studenter emnet til A, 6 til B og 1 til C.

Til slutt spurte vi hvilke typer undervisning vil det være minst skadelig å kutte i når vi må redusere antall undervisningstimer på RUS111 og RUS112 fra og med 2019, noe som de reagerte negativt på da skjemaet ble delt ut. Her kom det ingen ensrettede svar:

- 1 student krysset av for gjennomgang av grunnbok (nå 2 dobbelttimer i 6 uker),
- ingen for grammatikktimene (nå opptil 2 dobbelttimer i uka i 6 uker),
- 1 for skriftlig russisk (nå opptil 1 dobbeltime i 12 uker),
- 2 for fredagsdobbeltimen med Elena (10 ganger),
- ingen for muntlig (nå 3 timer i 11 uker på RUS112),
- ingen for tekstlesning (nå 1 dobbeltime i 12 uker på RUS112)
- og ingen for forelesninger på RUS112 (nå 1 dobbeltime i 12 uker).

Til slutt krysset to studenter av for «litt reduksjon på flere deler».

Samlet evaluering fra emneansvarlig med forslag til endringer

Det ser ut til å ha fungert veldig bra at Elena Lomova tok på seg undervisningen av grunnboka og deler av grammatikktimene, så dette bør vi fortsette med, samtidig som en norsktalende lærer supplerer med timer i skriftlig russisk og evt. grammatikk og tekstgjennomgang. Til neste år skal studentene ha gjennomgått mer av grunnboka enn før ved semesterstart, så Elena Lomova vil måtte påta seg mer av grammatikktimene.

Som i andre år har de store nivåforskjellene mellom studentene vært en utfordring, med en blanding av alt fra aktive morsmålstalere til studenter uten forkunnskaper, som ikke alltid har forutsetninger for å forstå spørsmålene fra morsmålsbrukerne. Det er viktig at lærerne oppfordrer morsmålsbrukerne til å vente med spørsmål til pausene, og gir andre studenter rom for ikke å svare på spørsmål om de velger å stå over.

I år ble det ikke satt av tid til å lære studentene å bruke russisk i digitale medier, og det viste seg i etterkant at ikke alle studentene har lært seg det ennå. Det må komme på plass igjen neste gang emnet blir tilbudt.

Undervisningen i skriftlig russisk har fungert bra. Lærerne påpekt uønsket bruk av *Google Translate* og må fortsette med å påpeke ulempene med det, og fordelene med å bruke ordbøker, nå som Berkovs ordbøker har kommet på litteraturlistene. I år var for første gang den nye læreboka av Nessel og Makarova om oversettelse fra norsk til russisk på markedet. Den stod ikke på litteraturlista, men det må vurderes å ta den i bruk mot slutten av semesteret neste vår. Lærerne kan også henvise til de tilhørende videosnuttene som er tilgjengelig på nett.

Våren 2017 underviste seks ulike personer i RUS111, og emnet vil også i fremtiden komme til å ha flere lærere. Muntligtimene vil våren 2018 for siste gang ligge under det parallelle emnet, RUS112. Det krever god koordinering. Det var to studenter på RUS111 som ikke tok

RUS112. De merket at det var en ulempe, men de var klar over forholdet på forhånd og det var ikke noe stort problem.

Elena Lomova deler ut en del løse ark, med øvelser som hun ser at er nødvendige. I år var det færre klager over løse ark enn tidligere. Det er viktig å forberede studentene på det og oppfordre dem til å lage en egen mappe til dem. Øvrige støtteark har ikke bare vært delt ut, men også blitt lagt ut på MittUiB.

En mulig arena til bedre kommunikasjon med studentene og studentene seg imellom er å ta i bruk forumet på MittUiB.

I år har vi tatt i bruk utvalgte øvelser fra *Azbuka 1* som tillegg til Christensens grammatikk og *Øvebog*, som inneholder litt for mange ukjente ord til å kunne brukes allerede i mars. Det ser ut til å fungere bra, selv når Elena Lomova i tillegg bruker øvelser fra andre kilder, og det er en ulempe at vi bare kan bruke deler av *Azbuka 1*. Studentene ble oppfordret til å levere øvelser fra *Azbuka* (som ikke har fasit, i motsetning til *Øvebog*), men dette ble gjort i veldig liten grad. Det må tydeligvis større stimulans til å gjøre det. Vi bør vurdere innføring av gloseprøver, som på RUS100, eller andre typer skriftlige prøver, og/eller obligatorisk innlevering av oppgaver.

Det virker som studentene hadde nok kontakttimer våren 2017. Lærerne må oppfordre studentene til gruppearbeid. Fra og med høsten 2017 kan studentene selv bestille kollokvierom.

Besvarelsene på eksamen viste at påfallende mange studenter ikke var vant til å skrive bøyingsparadigmer av substantiv og verb, så dette kan med fordel følges bedre opp i undervisningen.

Eksamensresultat:

20 studenter var påmeldt og 16 møtte til eksamen. Av disse fikk 15 fikk ståkarakter.

Det ble i etterkant klagd over lav temperatur i eksamenslokalet (Fantoft idrettshall).

Studieprogresjon:

10 av studentene fortsetter på høstemnene RUS113 og RUS114 (i tillegg tar 7 andre studenter RUS113).

Deltakelse på sommerkurset i St. Petersburg

Av de 20 som var påmeldt til eksamen og de 16 som tok eksamen, deltok 7 på sommerkurset ved Det norske universitetssenteret i St Petersburg. At tallet er en del lavere, er som ventet: Blant de 20 er det en del studenter med russisk som (tilnærmet) morsmål eller andrespråk og noen som tar emnet for andre gang. Likevel er det viktig å undersøke hva som er grunnene til at ikke flere deltar på sommerkurset.

En av de syv som reiste, opplevde for øvrig store problemer p.g.a. restriksjoner på bruk av medisiner. Anne Hestnes kommer til å informere studenter om at de må undersøke restriksjoner på medisinbruk i god tid før avreise, p.g.a. dårlig informasjon, strengt regelverk og utstrakt byråkrati.

Margje Post, 30.08.2017